

BIOGRAFIJA

Jelena Knežević (Novi Sad, 1977), teoretičarka književnosti, od 2014. docent za oblast njemačka književnost na Univerzitetu Crne Gore, Filološki fakultet. Doktorirala na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, radom na temu *Koncept ljepote u njemačkoj baladi* kod prof. dr Slobodana Grubačića. Magistarski rad na temu *Recepcija njemačke književnosti u Crnoj Gori do 1945. godine* odbranila na istom fakultetu, gde je 2001. završila i osnovne studije na grupi Opšta književnost i teorija književnosti. Dodatna edukacija u oblastima: projektni rad, obrazovanje odraslih, razvoj kurikuluma, menadžment studija i nastave. Od oktobra 2018. angažovana kao gostujući predavač na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu na katedri za germanistiku. Od 2014. do 2020. angažovana na Fakultetu za Crnogorski jezik i književnost na Cetinju za oblast svjetska književnost. Od 2012. rukovodilac Studijskog programa za njemački jezik i književnost, od 2015-2019. prodekan za međunarodne odnose i nauku Filološkog fakulteta. Član međunarodnog HERE tima, član Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (do 2017), od 2019. urednica časopisa *Folia linguistica et litteraria*, član upravnog odbora Udruženja germanista jugoistočne Evrope (SOEGV). Učešće u nekoliko međunarodnih i bilateralnih projekata i u nacionalnom projektu Crnogorske akademije nauka „Strane književnosti u Crnoj Gori do 1914. godine“. Istražuje i objavljuje u oblasti komparatistike, na teme iz njemačke i svjetske književnost. Bavi se književnim prevodjenjem.

BIBLIOGRAFIJA

Monografije

1. Kilibarda, V. i **Knežević, J.** (2021) *Njegoševa biblioteka*, 2. izdanje, Novi Sad: Akademska knjiga. [ISBN 978-86-6263-316-3]
2. Kilibarda, V. i **Knežević, J.** (2017) *Njegoševa biblioteka*, Podgorica: CANU. [ISBN 978-86-7215-412-2]
3. **Knežević, J.** (2012), *Njemačka književnost u Crnoj Gori do 1945.* Podgorica: Institut za crnogorski jezik i književnost, 252 str. [ISBN 978-9940-579-30-2]

Dio naučne monografije

4. **Knežević, J.** (2017) *Poetische Reflexion in der deutschsprachigen Kunstballade*, in: Andrea Bartl (ed.) *Die Ballade. Neue Perspektiven auf eine traditionsreiche Gattung*, Würzburg: Königshausen & Neumann, 285–304. [ISBN 978-3-8260-6321-3]

Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama (WoS – A&HCI, SCOPUS)

1. **Knežević, J.** (2021) *Transkulturelle Vermittlung von Literatur – die kompetenzfördernde Erfahrung des ästhetischen Lernens*, *Informatologia* 54, 1-2, 14–21. DOI: 10.32914/i.54.1-2.2 [ISSN 1330-0067]
2. **Knežević, J.** i Minić, A. (2019) *Montenegro als exotischer Raum in deutschsprachigen Reiseberichten in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts*, *Ars & Humanitas*, 13(2), 147-162. DOI: 10.4312/ars.13.2.147-162 [ISSN 1854-9632]
3. **Knežević, J.** i Vojinović, L. (2019) *Umjetnik između apolinijskog i dionizijskog principa – Smrt u Veneciji Tomasa Mana*, *Folia Linguistica et Litteraria* 28, 101–111. DOI: 10.31902/fl.28.2019.6 [ISSN 1800-8542]
4. **Knežević, J.** (2019) *Od elegičnog ka himničnom kod Hölderlina i Laze Kostića*, *Književna smotra – časopis za svjetsku književnost*, br. 191(1), Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, 61–68. [ISSN 0455-0463]
5. **Knežević, J.** (2019) *Metapoetics in Norbert Gstrein's Novel The Years to Come (Die kommenden Jahre)*, 41.2, (2019), Ljubljana: Slovensko društvo za primerjalno književnost, 131–152. [ISSN 2591-1805]
6. **Knežević, J.** (2014) *The Social Role of Art and the Artist in the Ballads of Günter Grass and Wolf Biermann*. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, Vol 5, No 13, Rome: MCSER Publishing, p. 257 – 216. [ISSN 2039-2117]

Radovi u međunarodnim časopisima

7. Aćimović, Lj., George, J., **Knežević, J.**, Meyer-Fraatz, A., Pajić, I., Tunić Ž. (2020) *K/Eine Utopie(n) mehr? Ein Forum für junge engagierte Literatur – Einleitung*, LICHTUNGEN, Zeitschrift für Literatur, Kunst und Zeitkritik, 164/LVI, Graz: Lichtungen – Verein für Literatur & Kunst, S. 72–81. [ISSN 1012-4705]
8. **Knežević, J.** (2018) *Strana knjiga Njegoševe biblioteke – moguće poststrukturalističko proučavanje*, *Folia linguistica et litteraria – časopis za nauku o jeziku i književnosti*, No. 23, Nikšić: Filološki fakultet UCG, 2018, 70–79. [ISSN 0032-3578] (WoS – ESCI)
9. **Knežević, J.** (2016) *Neue montenegrinische Literatur – Eine Herausforderung an die Unabhängigkeit*, LICHTUNGEN, Zeitschrift für Literatur, Kunst und Zeitkritik, 146/XXXVII, Graz: Lichtungen – Verein für Literatur & Kunst, S. 90–93. [ISSN 1012-4705]
10. **Knežević, J.** (2014) *The Contemporary Reading of Schiller and Aestheticization as a New Enlightenment*,

ANGLISTICUM, International Journal of Literature, Linguistics & Interdisciplinary Studies, A Peer Reviewed Academic Journal, Volume 3, Issue 1, January 2014, p. 19–26. [e-ISSN: 1857-1878, p-ISSN: 1857-8179]

11. **Knežević, J.** (2014) *Romantična umetnost i filozofski idealizam. Sprega religioznog i filozofskog doživljaja u poetskoj slici sveta u baladi nemačkog romantizma*. Filolog, Banja Luka: Filološki fakultet, 193–204.
12. **Knežević, J.** (2013) *Položaj i društvena uloga umjetnika i umjetnosti u njemačkoj baladi 20. vijeka*, Riječ, br. 8, Nikšić: Filozofski fakultet, 200–218. [ISSN 0354-6039]
13. **Knežević, J.** (2012) *Povodom promocije Povijesti svjetske književnosti akademika Milivoja Solara*, Lingua Montenegrina, god. V, sv. 2, br. 10, Podgorica: Institut za crnogorski jezik i književnost, 287–291. [ISSN 1800-700]
14. **Knežević, J.** (2011) *Čitam jer sam pročitan ili zanimanje Crnogoraca za ranije njemačke tekstove o Crnoj Gori*, Riječ, br. 5, Nikšić: Filozofski fakultet, 147–158. [ISSN 0354-6039] (WoS – ESCI)
15. **Knežević, J.** (2010) *Andeo Devinskih elegija*, Folia Linguistica et Litteraria, br. 1, Nikšić: Filozofski fakultet, 115–129. [ISSN 1800-8542]

Radovi objavljeni u nacionalnim časopisima (Crna Gora, Srbija)

16. **Knežević, J.** (2018) *O stvarnosti, fikciji i književnosti u pripovednoj prozi Norberta Geštrajna*, Polja – časopis za književnost i teoriju, No. 511, maj/juni MMXVII, Novi Sad: KCNS, 176–182. [ISSN 0032-3578]
17. **Knežević, J.** (2017) *Naizgled, roman ni o čemu (Srđan Srdić: Srebrna magla pada, Partizanska knjiga, Kikinda, 2017)*, Povelja – časopis za književnost, umetnost i kulturu, Kraljevo: Narodna biblioteka „Stefan Prvovenčani“, 131–136. [ISSN 0350-1469]
18. **Knežević, J.** (2010) *Novi jezik: nova stvarnost – ženski glasovi u poeziji Ingeborg Bahman*. Ars, god. XIV, broj 5–6. OKF: Cetinje – CDNK: Podgorica, 192–195. [ISSN 0352-6739]
19. **Knežević, J.** (2009) *Pištalov Tesla i tradicija nemačkog obrazovnog romana*, Povelja, godina XXXIX, 2/2009, Kraljevo: NB Stefan Prvovenčani, 2009, 139–146. [ISSN 0352-7751]

Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima

1. Kilibarda, V. & **Knežević, J.** (2021) *Strane književnosti u Crnoj Gori do 1918. godine – građa i mogući pristupi*. U: Vujović, N. (ur.), *Cetinjski filološki dani II – zbornik radova sa naučnog skupa održanog na Cetinju 10–12. septembra 2019*, Cetinje: FCJK & Kansas: KU Libraries, str. 289 – 300. [ISBN 978-9940-40-060-6] <https://kuscholarworks.ku.edu/handle/1808/31665>
2. **Knežević, J.** (2018) *Kurd Laßwitz – Science-Fiction und naiver Materialismus*. Mensch und Maschine. Humane, technische und virtuelle Welt in Sprache, Literatur und Kultur. 11. Jahrestagung des Südosteuropäischen Germanistenverbandes (SOEGV), 16.–20. oktobar 2018, Skopje
3. **Knežević, J.** (2017) *Auslandsgermanistik im Lichte der neuen Forderung „Publish or perish!“ – Oder: Wie gelangt die südosteuropäische Germanistik zum Web of Science?* In: Dietmar Goltschnigg (ed.), *Wege des Deutschen. Deutsche Sprache und Germanistik-Studium aus internationaler Sicht*, Tübingen, 301–306. [ISBN 978-3-95809-005-7]
4. **Knežević, J.** (2017) *Chamisso-Literatur im Unterricht. Ein möglicher interkulturell-konstrastiver Ansatz*. Brücken gestalten – mit Deutsch verbinden. XVI. Internationale Tagung der Deutschlehrerinnen und Deutschlehrer, 31. Juli – 4. August 2017, Freiburg, Schweiz
5. **Knežević, J.** (2016) *Schillers Ideenballaden – literarische Gattung oder eine politische Utopie?* Politik und Macht in der deutschen Sprache, Literatur und Kultur, 9. Jahrestagung des Südosteuropäischen Germanistenverbandes, 09.11. – 13.11.2016 in Bar, Montenegro
6. **Knežević, J.** (2014) *Die Perspektivenwechsel in der neueren deutschen Ballade*, Perspektivierung (Perspektivität) – Beziehung zwischen Sprache und Wirklichkeit in der deutschen Sprache, der deutschsprachigen Literatur, Kultur, DaF-Didaktik und Translatologie, Sammelband zur VI. Konferenz der SOEGV in Priština 17–19.10.2013, 75–86.
7. **Knežević, J.** (2013), *Kako promeniti paradigmu? Ili i dalje o nemačkoj baladi*. Paradigme, uticaji, recepcije (ur. Z. Paunović i B. Dojčinović), knj. 4 edicije Filološka istraživanja danas, Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, 35–50. [ISBN 978-86-6153-123-1 (za izdavačku celinu) i ISBN 978-86-6153-146-0] – Međunarodni tematski zbornik sa Međunarodnog naučnog skupa Filološka istraživanja danas, održanog 27- 29. novembar, 2010. na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu.
8. **Knežević, J.** (2013) *Die verlogene Moral und die Gefühllosigkeit der spießbürgerlichen Gesellschaft im Wort und Bild in Wedekinds Balladen*. Die Sprache im Bild – Das Bild in der Sprache (Hrsg. von B. Kadzadej), Oberhausen: Athena Verlag, Deutschland, 51–55. [ISBN 978-3-89896-556-9] – Međunarodni tematski zbornik sa V godišnje konferencije Udruženja germanista Jugoistočne Evrope (SOEGV) održane 16–18.11.2012. u Tirani, Albanija.
9. **Knežević, J.** (2013) *Od undergrounda do mainstreama – berlinski mladi pokret i kratka priča Judit Herman*, SIZE zero / mala MJERA III: Od margine do centra: feminizam, književnost, teorija (priredila A. Nikčević–Batrićević), Podgorica: Institut za crnogorski jezik i književnost, 62–71. [ISBN 978-9940-579-40-1, UDK 821.111.2.09-32]– Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa održanog 17.11.2011. u Podgorici, Crna Gora.
10. **Knežević, J.** (2013) *Čovjek-životinja – kafkijansko odljudivanje u romanima Miodraga Bulatovića*, Književno stvaralaštvo Miodraga Bulatovića (ur. Ž. Đurović), Podgorica: CANU, 115 – 124. [ISBN 978-86-7215-322-4] –

Zbornik radova sa naučnog skupa održanog 20.10.2011. u Podgorici, Crna Gora.

11. **Knežević, J.** (2011) *Die namenlosen Helden von Bernhard Schlink*. Nomen est omen. Name und Identität in Sprache, Literatur und Kultur (Hrsg. von Z. Nikolovska u. E. Avdić), Skopje: Philologische Fakultät „Blaže Koneski“, 115–119. [ISBN 978-9989-724-99-2] – Međunarodni tematski zbornik sa III godišnje konferencije Udruženja germanista Jugoistočne Evrope (SOEGV) održane 28-10.10. 2009. u Ohridu, Makedonija.
12. **Knežević, J.** (2011) *Ana Karenjina, Ema Bovari i Efi Brist – lik preljubnice u realističnom romanu*. SIZE zero / mala MJERA II: Ženski lik u književnom tekstu (priredila A. Nikčević–Batričević), Podgorica: Institut za crnogorski jezik i književnost, 121-132. [ISBN 978-9940-579-01-2, UDK 821.161.1.09 Tolstoj, L.N. 821.133.1.09 Flaubert, G. 821.112.2.09 Fontane,T.] – Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa održanog 17.11.2010. u Podgorici, Crna Gora.
13. **Knežević, J.** (2011) *Dvostruka tradicija shvatanja uzvišenog i Šilerova poetika*“, *Savremena proučavanja jezika i književnosti*, god. II, knj. 2, Kragujevac: FILUM, 31–36 [ISBN 978-86-85991-31-8] – Zbornik radova sa II naučnog skupa mladih filologa Srbije održanog 6.3.2010. U Kragujevcu, Srbija.
14. **Knežević, J.** (2009) *Rezeption der deutschen Literatur in Montenegro bis 1945. Die entscheidende Rolle der balkanischen Exilanten*. Mobilität und Kontakt. Deutsche Sprache, Literatur und Kultur in ihrer Beziehung zum südosteuropäischen Raum (Hrsg. von S. Kabić u. G. Lovrić), Zadar: Sveučilište u Zadru, 355–362. [ISBN 978-953-7237-56-1] – Međunarodni tematski zbornik sa II godišnje konferencije Udruženja germanista Jugoistočne Evrope (SOEGV) održane 20–22.11.2008. u Zadru, Hrvatska.

Stručni radovi

1. **Knežević, J.** (2020) *Teaching Humanities in (Post-)Virtual Era*. Reforms Inside. Publication of Higher Education Reform Experts in Montenegro, Podgorica: National Erasmus+ Office, 20–22. ISSN 2704-5102.
2. **Knežević, J.** (2020) *Pisci zaista ne padaju s neba*. Predgovor u *Pisci ne padaju s neba*. Zbornik radova književne radionice i Foruma mladih pisaca KIC-a „Budo Tomović“. Podgorica: JU KIC „Budo Tomović“, 2020, 9–11. ISBN 978-9940-9704-5-1
3. **Knežević, J.** (2019) *The Position of Humanities in European Research Area (ERA) and in Montenegro*, Reforms Inside. Publication of Higher Education Reform Experts in Montenegro, Podgorica: National Erasmus+ Office, 23–28. ISSN 2704-5102.
4. **Knežević, J.** (2019) *Forum 2019/ Radionica 2019*. Predgovor u *Kolažiranje*. Zbornik radova književne radionice i Foruma mladih pisaca KIC-a „Budo Tomović“. Podgorica: JU KIC „Budo Tomović“, 2019, 11–12; 105–106. ISBN 978-9940-9704-4-4
5. Knežević, M; Kalezić Radonjić, S; **Knežević, J.** (2018) *Uvod. Komparatistika u novom ključu*, posebno izdanje časopisa *Folia linguistica et litteraria – časopis za nauku o jeziku i književnosti*, No. 23, Nikšić: Filološki fakultet UCG, 2018, 70–79. [ISSN 0032-3578] (WoS – ESCI)
6. **Knežević, J.** (2018) *Argumentacija za odbranu metoda humanistike u istraživanju nacionalnih tema (Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva, Filološki fakultet, Nikšić, 2017)*. *Lingua Montenegrina*, god. XI/1, br. 21, Cetinje: FCJK, 435–437. ISSN 1800-7007
7. **Knežević, J.** (2018) *Književnost za computer literate*. Predgovor u *Bespomoćne riječi*. Zbornik radova književne radionice i Foruma mladih pisaca KIC-a „Budo Tomović“. Podgorica: JU KIC „Budo Tomović“, 2018, 9–10. ISBN 978-9940-9704-3-7
8. **Knežević, J.** (2017) *Einleitung*. Knežević, J; Heine, S; Ivanović, Lj. (Hrsg). *Macht und Politik in der deutschen Sprache, Literatur und Kultur – Folia linguistica et litteraria: Zeitschrift für Sprach- und Literaturwissenschaft* (18/1), Nikšić: Filološki fakultet UCG, 7–9. ISSN 1800-8542
9. **Knežević, J.** (2017) *Knjiga o Jakobu*. Predgovor u Geštrajn, N. *Neko*, Cetinje: OKF, 7–18. ISBN 978-9940-36-075-7
10. **Knežević, J.** (2016) *Reakcija više nego dovoljna*. Predgovor u *ili je već neko to isplanirao*. Zbirka poezije i proze Foruma mladih pisaca JU KIC „Budo Tomović“, Podgorica: JU KIC „Budo Tomović“, 5–6. ISBN 978-9940-9704-1-3
11. **Knežević, J.** (2017) *Drugom priči kao čovjeku*. Pogovor u Arvanitas, J. *Naši su životi bjekstva. Roman o Nikoli I.* Podgorica: Nova knjiga – Opatija: ShuraPublikacije, 249–256. ISBN 978 953 8203 03 9
12. **Knežević, J.** (2015) *Čitajući poeziju u KIC-u*. Pregovor u *Raspoloženi za ptice*. Zbirka poezije i proze Foruma mladih pisaca JU KIC „Budo Tomović“, Podgorica: JU KIC „Budo Tomović“, 5–15. ISBN 978-9940-9704-0-6
13. **Knežević, J.** (2014) *Kurd Lasvic: naučna fantastika ili san o boljem svijetu?* Predgovor u Lasvic, K. *Univerzalna biblioteka i druge priče*. Podgorica: Aquamarine Press, 5–15. ISBN 978-9940-9519-1-7

Prevod književnog djela

14. Pošman, M. (2020) *Ostrva borova*. Prevela **J. Knežević**. Cetinje: OKF. [Roman, 120 strana]
15. Despić, Đ. (2020) „Liebeslinie“, „Du träumtest“, „Brennnessel“, aus dem Montenegrinischen Jelena Knežević und Bernhard Unterer, POLJA, Zeitschrift für Literatur und Theorie, 521/LXV, 91–94. [Pjesme]
16. Bradić, S. (2020) „Aufbegehren“, „Wie zerfallene Blätter“, aus dem Montenegrinischen Jelena Knežević und Bernhard Unterer, POLJA, Zeitschrift für Literatur und Theorie, 521/LXV, 125–127. [Pjesme]

17. Oravec, N. (2020) „Verdammte Herkunft“, „Was hab ich davon klug zu sein, wenn ich dumm bin?“, „Krokodile in den Schlaf wiegen“, aus dem Montenegrinischen Jelena Knežević und Bernhard Unterer, POLJA, Zeitschrift für Literatur und Theorie, 521/LXV, 131–134. [Pjesme]
18. Geštrajn, N. (2019) *Godine koje dolaze..* Prevela **J. Knežević**. Cetinje: OKF. ISBN 978-9940-36-075-7 [Roman, 183 strane]
19. Goranović, P. (2019) „Infinitive“, aus dem Montenegrinischen von **J. Knežević** und C. Rabussay. Wagner J; Italiano, F. (Hrsg.) *Grand Tour. Reisen durch die junge Lyrik Europas*, München: CARL HANSER Verlag, S. 449. ISBN 978-3-446-26182-2 [Pjesma]
20. Stift–Laube, A. (2018) *Bure s vinom*. Prevod **J. Knežević** i Lj. Ivanović ARS – časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja. XV/ 1-2 Cetinje: OKF, 89–90. ISSN 0352-6739 [Priča]
21. Geštrajn, N. (2017) *Neko*. Prevela **J. Knežević**. Cetinje: OKF. ISBN 978-9940-36-075-7 [Roman, 137 strana]
22. Bečanović, A. (2016) *All Apologies: Good Bless America*, aus dem Montenegrinischen von **Knežević, J.** und Unterer, B. LICHTUNGEN, Zeitschrift für Literatur, Kunst und Zeitkritik, 146/XXXVII., Graz, S. 90–100. ISSN 1012-4705 [Pjesma]
23. Goranović, P. (2016) *Verlorene Manuskripte, Stadt des Vollmondes, Der Schwindel Søren Kierkegaards, Großes Aufräumen, Wie richen die Bücher, Die Fragen in der Beklemung zwischen den Routinen, Unzugängliche Sprachen, Die zufällig ausgewählte Tuch von Isidora Duncan. Kurze Briefe, Regine Olsen, Infinitive, Die Gedichte für die Orgel von Santa Cecilia*, aus dem Montenegrinischen von **Knežević, J.** und Rabussay, C. LICHTUNGEN, Zeitschrift für Literatur, Kunst und Zeitkritik, 146/XXXVII., Graz, S. 120–127. ISSN 1012-4705 [Pjesme]
24. Martinović, S. (2016) „Die Mandarinen waren in einer Schüssel“, „Es ist nicht Angst, sondern Zittern des Körpers“, „Die winzig kleine Bewegung“, „Die Scham ist ohne Voranmeldung gekommen“, *Der Mittag in der Stadt, Rechtfertigung, Das Familienfoto, Angst vor dem Freienraum*, aus dem Montenegrinischen von **Knežević, J.** und Rabussay, C. LICHTUNGEN, Zeitschrift für Literatur, Kunst und Zeitkritik, 146/XXXVII., Graz, S. 128–130. ISSN 1012-4705 [Pjesme]
25. Đurišić, V. (2016) *Das ehemalige Haus von Milena Dravić* aus dem Montenegrinischen von **Knežević, J.** und Rabussay, C. LICHTUNGEN, Zeitschrift für Literatur, Kunst und Zeitkritik, 146/XXXVII. Graz, S. 137–140. ISSN 1012-4705 [Pjesma]
26. Lasvic, K. (2014) *Univerzalna biblioteka i druge priče*. Prevela **J. Knežević** Podgorica: Aquamarine Press. ISBN 978-9940-9519-1-7 [Pripovjetke, 142 strane]